

ΜΑΝΙΦΕΣΤΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΡΥΖΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ

Επείγουσα έκκληση προς τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα ενάντια στην κρίση της αλυσίδας παραγωγής ρυζιού.

1. ΠΡΟΟΙΜΙΟ: Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ

Η ευρωπαϊκή ρυζοκαλλιέργεια έχει εισέλθει επίσημα σε φάση σοβαρής κρίσης. Χιλιάδες γεωργικές εκμεταλλεύσεις και ένα βιομηχανικό κληρονομιά αριστείας είναι σήμερα όμηροι των διεθνών κερδοσκοπικών δυναμικών και μιας ευρωπαϊκής πολιτικής που, λόγω παράλειψης ή/και αδράνειας, οδηγούν τον τομέα σε μια μη αναστρέψιμη παρακμή.

Δεν διακυβεύεται πλέον μόνο η επιβίωση ενός τομέα, αλλά και ολόκληρων περιοχών που έχουν στο ρύζι τον μοναδικό λόγο οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής ύπαρξης.

2. Η ΕΙΣΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ: ΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Τα στοιχεία της τελευταίας εμπορικής περιόδου σκιαγραφούν ένα ανησυχητικό σενάριο:

- Εισαγωγές ρεκόρ: 1.700.000 τόνοι ρυζιού (μεταποιημένου) εισήχθησαν στην ΕΕ κατά την τελευταία εμπορική περίοδο. Περίπου το 60% αυτών των ποσοτήτων εισήχθη με μηδενικό δασμό, ακυρώνοντας κάθε δυνατότητα ανταγωνισμού ως προς το βασικό κόστος για τους παραγωγούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Ανοδική τάση: Στην τρέχουσα περίοδο, οι αιτήσεις για εισαγωγικούς τίτλους δείχνουν περαιτέρω αύξηση κατά περίπου 50.000 τόνους σε σχέση με πέρυσι, επηρεάζοντας επίσης τον τομέα του ρυζιού Japonica. Η τάση αυτή οδηγεί στο συμπέρασμα ότι στην τρέχουσα περίοδο εμπορίας οι εισαγωγές δεν θα μειωθούν, παρά την αύξηση των εκτάσεων που καλλιεργούνται με ρύζι στην Ένωση.

3. Η ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΚΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΡΥΖΟΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Η κατάρρευση των τιμών του ρυζιού Indica και Lungo A parboiled, που προκαλείται από τον ανταγωνισμό των τρίτων χωρών, ωθεί τους ρυζοκαλλιεργητές σε απελπισμένες επιλογές. Στην Ιταλία, για παράδειγμα, όπου η έκταση που καλλιεργείται με ρύζι αντιπροσωπεύει περίπου το 60% της ευρωπαϊκής έκτασης, η έρευνα για τις σπορές που πραγματοποίησε ο Εθνικός Οργανισμός Ρυζιού (Ente Nazionale Risi) δείχνει ότι η κρίση των τιμών του ρυζιού Indica ωθεί τους ρυζοκαλλιεργητές προς μια μαζική μετατροπή στην καλλιέργεια Japonica. Αυτό το φαινόμενο θα δημιουργήσει υπερπροσφορά για τον τελευταίο τύπο ρυζιού, η οποία θα προκαλέσει την κατάρρευση των τιμών και για τις τυπικές ποικιλίες ρυζιού για

ριζότο (που αποτελεί έναν τομέα υψηλής αξίας για την Ιταλία), καταστρέφοντας την τελευταία πηγή κερδοφορίας του κλάδου.

Αν πεθάνει ο ευρωπαϊκός τομέας της ρυζοκαλλιέργειας, πεθαίνει και η περιοχή: για μεγάλες γεωγραφικές περιοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν υπάρχουν εναλλακτικές καλλιέργειες. Το τέλος της ρυζοκαλλιέργειας θα συμπέσει με την εγκατάλειψη γαιών που διαμορφώθηκαν κατά τη διάρκεια αιώνων από την καλλιέργεια του ρυζιού, με αρνητικές επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα των περιοχών, με ανυπολόγιστες οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές συνέπειες.

4. Η ΠΑΡΑΚΜΗ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ

Η ευρωπαϊκή βιομηχανία, ηγέτης στον τομέα της τεχνολογίας και της ασφάλειας των τροφίμων, είναι όλο και περισσότερο θύμα μιας μεταβολής της αγοράς που προκαλείται από παρωχημένα δασμολογικά καθεστώτα που χρονολογούνται από το 2004. Αυτοί οι εισαγωγικοί δασμοί, οι οποίοι για το επεξεργασμένο ρύζι κατά την εποχή της θέσπισής τους ανέρχονταν στο 80 % της διεθνούς τιμής, σήμερα δεν είναι πλέον σε θέση να προστατεύσουν τον τομέα.

Λόγω της πτώσης των τιμών του ρυζιού στην παγκόσμια αγορά, της υποτίμησης του δολαρίου και της μείωσης του κόστους των ναύλων, σήμερα είναι πιο συμφέρουσα η εισαγωγή επεξεργασμένου και συσκευασμένου ρυζιού (πάνω από 500.000 τόνοι την τελευταία περίοδο) παρά η μεταποίηση της τοπικής παραγωγής. Επιπλέον, ο ισχύων δασμός για το επεξεργασμένο ρύζι, που ανέρχεται σε 175 ευρώ/τόνο, εφαρμόζεται τόσο στο χύμα ρύζι όσο και στο ήδη συσκευασμένο, χωρίς καμία διαφορά: ένα σύστημα που, αφενός, ευνοεί αποκλειστικά τους συσκευαστές τρίτων χωρών (Καμπότζη για το τμήμα 5-20 κιλών, Ινδία και Ταϊλάνδη για τη λιανική πώληση κάτω των 5 kg) και, από την άλλη, υπονομεύει οριστικά δεκαετίες βιομηχανικών επενδύσεων στην Ευρώπη.

5. Η ΑΠΟΤΥΧΙΑ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Η τριμερής συμφωνία του περασμένου Δεκεμβρίου σχετικά με τον κανονισμό SPG καθόρισε μια ρήτρα διασφάλισης η οποία, αν και αυτόματη όπως ζητήθηκε από ολόκληρη την ευρωπαϊκή αλυσίδα εφοδιασμού, δεν είναι αποτελεσματική λόγω των υπερβολικά υψηλών ορίων ενεργοποίησης, καθιστώντας το μέσο αυτό απολύτως ακατάλληλο για την προστασία του τομέα μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα. Ο ευρωπαϊκός τομέας της ρυζικής παραγωγής χρειάζεται προστασία από τις εισαγωγές από την Καμπότζη και τη Μιανμάρ, οι οποίες ξεπέρασαν κατά πολύ τις 500.000 τόνους βασικού επεξεργασμένου ρυζιού κατά την τελευταία περίοδο. Το προϊόν αυτό απολαμβάνει πλήρη δασμολογική απαλλαγή και φτάνει στη Βόρεια Ευρώπη σε τιμές που δεν είναι καθόλου συμβατές με αυτές που απαιτούνται για την επιβίωση της ευρωπαϊκής παραγωγής.

Εκτός από το θέμα του SPG, πρέπει να σημειωθεί ότι, ενώ η Ευρώπη επιβάλλει στους αγρότες της αυστηρά πρότυπα παραγωγής, ποιότητας, ηθικής και περιβάλλοντος (Green Deal), ταυτόχρονα επιτρέπει την αδιάκριτη είσοδο στο έδαφος της ρυζιού εκτός ΕΕ που έχει παραχθεί με πρότυπα παραγωγής πολύ χαμηλότερα από τα

ευρωπαϊκά, δημιουργώντας διαταραχές στην αγορά που έχουν μη βιώσιμο αντίκτυπο στην τιμή και, κατά συνέπεια, στην ευρωπαϊκή παραγωγικότητα, με τον κίνδυνο να τεθεί σε κίνδυνο η επισιτιστική της κυριαρχία. Όσον αφορά την ποιότητα του εισαγόμενου προϊόντος, οι προειδοποιήσεις που δημοσιεύονται στο RASFF δείχνουν ότι μεγάλο μέρος του εισερχόμενου προϊόντος δεν πληροί τα ίδια ποιοτικά πρότυπα που επιβάλλονται στην ευρωπαϊκή παραγωγή. Η αμοιβαιότητα δεν μπορεί να είναι μια απλή ψευδαίσθηση, αλλά πρέπει να βρει συγκεκριμένα μέτρα εφαρμογής ως αρχή του θεμιτού ανταγωνισμού.

ΤΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΑΛΥΣΙΔΑΣ

Για να αποφευχθεί η οριστική κατάργηση της ευρωπαϊκής επισιτιστικής κυριαρχίας στον τομέα του ρυζιού, η αλυσίδα ζητά άμεση παρέμβαση στους ακόλουθους πυλώνες:

1. Αναθεώρηση της ρήτρας αυτόματης διασφάλισης για τα προϊόντα που εισάγονται από τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες που επωφελούνται του καθεστώτος EBA, με την εισαγωγή ρεαλιστικών ορίων ενεργοποίησης και με δυνατότητα όσο το δυνατόν ταχύτερης πρόβλεψης της διαχείρισης των κρίσεων. Πρέπει να απαιτείται ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων των εργαζομένων για πραγματική κοινωνική, καθώς και οικονομική και περιβαλλοντική αμοιβαιότητα.
2. Αναθεώρηση των δασμών της TDC για την προσαρμογή τους στις πραγματικές συνθήκες της αγοράς.
3. Θέσπιση ειδικού δασμού για το ήδη συσκευασμένο ρύζι, με σκοπό την προστασία της μεταποιητικής βιομηχανίας, του παραγωγικού τομέα και της ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας.
4. Εφαρμογή πολιτικής προώθησης του ρυζιού ευρωπαϊκής παραγωγής στην εσωτερική αγορά μέσω της διάθεσης επαρκών πόρων στον τομέα.
5. Στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής πολιτικής, το ρύζι πρέπει να θεωρείται «ευαίσθητο» προϊόν λόγω των κοινωνικών και περιβαλλοντικών ιδιαιτεροτήτων του. Ως εκ τούτου, πρέπει να εξαιρείται από οποιαδήποτε συμφωνία ελεύθερου εμπορίου ή μονομερείς παραχωρήσεις.
6. Να δοθεί κεντρική θέση στην αρχή της αμοιβαιότητας, ξεκινώντας από το λεγόμενο πακέτο Omnibus Food and Feed, το οποίο αποσκοπεί στην απλούστευση των κανόνων για την ασφάλεια των τροφίμων, των ζωοτροφών και των φυτοφαρμάκων, με στόχο την ουσιαστική εφαρμογή της αρχής αυτής, επιβάλλοντας σε όλες τις εισαγωγές τα ίδια υγειονομικά, περιβαλλοντικά και κοινωνικά πρότυπα που απαιτούνται από τους παραγωγούς της ΕΕ. Οι ευρωπαίοι πολίτες πρέπει να προστατεύονται από τις εισαγωγές που προέρχονται από χώρες που δεν τηρούν τα ίδια ποιοτικά και υγειονομικά πρότυπα με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή πρέπει να διαθέσει περισσότερα κονδύλια για την ενίσχυση των συνοριακών ελέγχων.

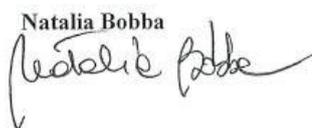
Εάν δεν δοθεί άμεση απάντηση, η Ευρώπη καταδικάζεται να χάσει την επισιτιστική της κυριαρχία, παραδίδοντας την αγορά στους ξένους παραγωγούς και καταδικάζοντας τα ιστορικά της εδάφη στη λήθη.

Elli Tsiforou
Segretario generale – COPA-COGECA

Natalia Bobba
Presidente Ente Nazionale Risi

Riccardo Preve
Presidente FERM



Natalia Bobba




copa*cogeca
european farmers european agri-cooperatives




FEDERATION OF
EUROPEAN RICE MILLERS